

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU W LEGIONOWIE**

z dnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025 – 2030, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Legionowie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Tomasz Talarski

WA-7023
Agnieszka Malińska
RADCA PRAWNY

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Legionowie
Magdalena Jagużyjak

CZŁONEK ZARZĄDU
Marcin Fabisiak
Marcin Fabisiak

UZASADNIENIE

Wypełniając zadania przewidziane w art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j Dz. U. z 2024 r. poz. 424. 834.), który stanowi, że do zadań powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej – Powiatowe Centrum pomocy Rodzinie kontynuując powierzone zadanie przygotowało program stosując się do aktualnych zapisów nowej ustawy.

Program i jego cele dostosowane są do potrzeb, jak i możliwości występujących na terenie powiatu legionowskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej a opiera się na diagnozie sytuacji występowania zjawiska w latach 2021 -2023.

Przemoc domowa stanowi w chwili obecnej jedną z wielu przyczyn zabezpieczania małoletnich w pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej dlatego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie w prezentowanym programie skupia się w głównej mierze na profilaktyce oraz systematycznym rozwoju i tworzeniu miejsc pomocy osobom doznającym przemocy domowej, jak i tym, którzy tę przemoc stosują.

Załącznik do uchwały
Nr
Rady Powiatu Legionowskiego
z dnia

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ ORAZ OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ na lata 2025-2030**

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Regulacje prawne	4
2. Zadania Powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	4
3. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej	5
4. Diagnoza problemu i skali zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu legionowskiego w latach: 2021 – 2023	6
5. Diagnoza zjawiska przemocy w ujęciu Ośrodków Pomocy Społecznej znajdujących się na terenie powiatu legionowskiego w ramach funkcjonujących w strukturach tych instytucji Zespołów Interdyscyplinarnych.	12
6. Zasoby instytucjonalne umożliwiające realizację powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie legionowskim	19
7. Główny cel programu.....	21
8. Cele szczegółowe programu	22
9. Założenia programowe na lata 2025 -2030.....	24
10. Adresaci programu	26
11. Źródła finansowania.....	26
12. Monitoring i ewaluacja	26

Wstęp

Przemoc domowa stanowi poważne wyzwanie społeczne, które dotyka zarówno jednostki, jak i całe rodziny, niezależnie od ich statusu społecznego, wykształcenia czy sytuacji materialnej. Jest to problem, który nie zna barier i może występować w każdym środowisku, co obala powszechne stereotypy o jego ograniczeniu do określonych grup. Najczęściej to kobiety, dzieci, osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami padają ofiarą przemocy, jednak skala problemu jest znacznie szersza, niż się wydaje. Wielu ludzi nie ujawnia przemocy, której doświadczają w swoich domach, ze względu na wstyd, strach przed sprawcą lub poczucie bezradności.

Skutki przemocy są dalekosiężne i wpływają na zdrowie psychiczne oraz fizyczne ofiar, obniżając ich poczucie własnej wartości, wywołując lęk, depresję i inne zaburzenia emocjonalne. Szczególnie narażone są dzieci, które doświadczając przemocy lub będąc jej świadkami, mogą doświadczyć traumatycznych skutków na późniejszych etapach życia. Praca nad pomocą ofiarom przemocy wymaga zaangażowania licznych specjalistów i instytucji, a także wieloaspektowego podejścia do problemu. Jednocześnie konieczne jest podejmowanie zdecydowanych działań wobec sprawców, aby przeciwdziałać dalszemu naruszaniu bezpieczeństwa członków rodzin.

Rodzina powinna być miejscem wsparcia, bezpieczeństwa i rozwoju, jednak, gdy to fundamentalne środowisko zostaje zdominowane przez przemoc, wymaga interwencji ze strony państwa oraz społeczności lokalnej. Ten program został opracowany w celu zapewnienia pomocy osobom dotkniętym przemocą domową oraz wypracowania skutecznych metod przeciwdziałania temu zjawisku. Skupia się na współpracy międzyinstytucjonalnej, edukacji oraz podejmowaniu działań interwencyjnych, aby stworzyć bezpieczne warunki życia dla wszystkich mieszkańców powiatu.

1. Regulacje prawne

Program został przygotowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 poz. 2151 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2023 poz. 1939 z późn. zm.);
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony. (Dz. U. z 2023 r. poz 1807)
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz.U. z 2023 poz.1870);
8. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. 2023 poz. 1163)
9. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 poz. 1166)

2. Zadania Powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 1673), jednym z zadań własnych powiatu jest opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej. Program ten zawiera

szczegółową analizę problemu przemocy domowej na terenie powiatu legionowskiego oraz wyznacza kierunki działań mających na celu podniesienie świadomości społecznej dotyczącej jej przyczyn i skutków. Jest on podstawą do zapewnienia ochrony oraz wszechstronnej pomocy osobom doświadczającym przemocy ze strony najbliższych, a także do rozpowszechniania informacji o dostępnych formach wsparcia zarówno dla ofiar, jak i sprawców przemocy.

3. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) przez przemoc domową należy rozumieć „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste, w szczególności narażające na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, ograniczające lub pozbawiające dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Z powyższej definicji wynika, że zjawisko przemocy domowej charakteryzuje się kilkoma cechami:

1. **Intencjonalność** – przemoc jest zamierzonym działaniem, którego celem jest zdominowanie i kontrolowanie ofiary.
2. **Nierównowaga sił** – sprawca ma przewagę, którą może wykorzystywać w różnych obszarach: fizycznym, psychicznym, ekonomicznym lub społecznym.
3. **Naruszenie praw i dóbr osobistych** – przemoc prowadzi do naruszania praw ofiary, takich jak prawo do wolności, godności, nietykalności fizycznej i psychicznej.
4. **Szkody fizyczne, psychiczne i emocjonalne** – przemoc domowa powoduje cierpienie ofiary, zarówno w sferze fizycznej, jak i psychicznej, co może prowadzić do trwałych negatywnych skutków.

Przemoc domowa może przybierać różne formy:

- **Przemoc fizyczna** – użycie siły wobec ciała ofiary, np. bicie, popychanie, duszenie.

- **Przemoc psychiczna** – stosowanie gróźb, upokarzanie, zastraszanie, izolowanie od otoczenia, wywoływanie poczucia winy lub lęku.
- **Przemoc seksualna** – zmuszanie do kontaktów seksualnych bez zgody, wykorzystywanie seksualne.
- **Przemoc ekonomiczna** – ograniczanie dostępu do pieniędzy, pozbawianie możliwości pracy lub samodzielności finansowej.
- **Cyberprzemoc** – nękanie, zastraszanie lub upokarzanie za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa może dotyczyć zarówno dorosłych, jak i dzieci, a także osób starszych. Ofiarami mogą być małżonkowie, partnerzy, członkowie rodziny lub osoby pozostające w trwałych relacjach uczuciowych, nawet jeśli nie zamieszkują razem. Zjawisko to jest głęboko destrukcyjne, zarówno dla jednostek, jak i całych rodzin, wywołując długotrwałe skutki psychologiczne, fizyczne i społeczne.

4. Diagnoza problemu i skali zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu legionowskiego w latach: 2021 – 2023

W celu oszacowania skali występowania zjawiska przemocy domowej w powiecie legionowskim analizie zostały poddane dane otrzymane z :

- Komendy Powiatowej Policji w Legionowie,
- Komisariatu Policji w Serocku,
- Komisariatu Policji w Nieporęcie,
- Komisariatu Policji w Jabłonie,
- Komisariatu Policji w Wieliszewie oraz:
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Legionowie,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serocku,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nieporęcie,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonie,
- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wieliszewie.

Zaprezentowane poniżej tabele zawierają dane dotyczące podjętych przez Komendę Powiatową w Legionowie oraz Komisariaty Policji znajdujące się w powiecie legionowskim działań wobec przemocy domowej w ramach procedury „Niebieska Karta”.

Komenda Powiatowa Policji w Legionowie	Dane za okres: 01.01.2021- 30.12.2021	Dane za okres: 01.01.2022- 31.12.2022	Dane za okres: 01.01.2023- 31.12.2023
1. Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta- A" (ogółem), w tym: liczba formularzy wszczynających procedurę	105 79	91 72	33 24
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	26	19	9
2. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	105	93	33
kobiety	83	67	26
mężczyźni	12	10	3
małoletni	10	16	4
3. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym	21	91	33
kobiety	2	22	5
mężczyźni	18	69	28
małoletni	1	0	0
4. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu	66	48	20
5. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej	2	0	0
6. Ilość wszczętych postępowań z art. 207 kk	56	55	42

Komisariat Policji w Nieporęcie	Dane za okres: 01.01.2021- 30.12.2021	Dane za okres: 01.01.2022- 31.12.2022	Dane za okres: 01.01.2023- 31.12.2023
1.Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta- A" (ogółem), w tym:	25	18	9
liczba formularzy wszczynających procedurę	24	17	9
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	1	1	0
2. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	28	20	9
kobiety	20	17	8
mężczyźni	3	0	1
małoletni	5	3	0
3. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym	25	18	9
kobiety	7	1	0
mężczyźni	18	17	9
małoletni	0	0	
4. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu	10	9	6
5. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej	1	0	0
6. Ilość wszczętych postępowań z art. 207 kk	9	14	10

Komisariat Policji w Serocku	Dane za okres: 01.01.2021- 30.12.2021	Dane za okres: 01.01.2022- 31.12.2022	Dane za okres: 01.01.2023- 31.12.2023
1.Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta- A" (ogółem), w tym:	23	22	16
liczba formularzy wszczynających procedurę	20	9	16
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	3	3	0
2. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	30	28	33
kobiety	23	23	14
mężczyźni	6	4	1
małoletni	1	1	1
3. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym	23	23	16
kobiety	2	4	1
mężczyźni	21	19	15
małoletni	0	0	0
4. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu	17	14	12
5. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej	0	0	0
6. Ilość wszczętych postępowań z art. 207 kk	14	10	9

Komisariat Policji w Wieliszewie	Dane za okres: 01.01.2021- 30.12.2021	Dane za okres: 01.01.2022- 31.12.2022	Dane za okres: 01.01.2023- 31.12.2023
1.Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta- A" (ogółem), w tym:	16	18	10
liczba formularzy wszczynających procedurę	15	16	10
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	1	2	0
2. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	19	19	12
kobiety	15	16	10
mężczyźni	4	3	0
małoletni	0	0	2
3. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym	16	18	10
kobiety	0	0	0
mężczyźni	16	18	10
małoletni	0	0	0
4. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu	10	11	4
5. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej	0	0	0
6. Ilość wszczętych postępowań z art. 207 kk	15	9	11

Komisariat Policji w Jabłonie	Dane za okres: 01.01.2021- 30.12.2021	Dane okres: 01.01.2022- 31.12.2022	Dane za okres: 01.01.2023- 31.12.2023
1.Liczba wypełnionych formularzy "Niebieska Karta- A" (ogółem), w tym:	30	17	29
liczba formularzy wszczynających procedurę	25	16	25
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwającej procedury	5	1	4
2. Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą (ogółem), w tym:	31	17	41
kobiety	25	14	27
mężczyźni	22	1	1
małoletni	3	2	13
3. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (ogółem), w tym	30	17	29
kobiety	4	3	1
mężczyźni	26	14	28
małoletni	0	0	0
4. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu	19	11	21
5. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo wychowawczej	0	2	0
6. Ilość wszczętych postępowań z art.. 207 kk	26	22	15

Z powyższych danych wynika jednoznacznie, że zjawisko przemocy domowej występuje ze szczególnym nasileniem na terenie Miasta Legionowa. Największa liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” przez KPP Legionowo miała miejsce w 2021 r, kiedy to odnotowano 105 wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A”. Równie wysoki wynik w zakresie wszczętej procedury „Niebieskiej Karty” został wykazany w 2022 r. w liczbie 91 wypełnionych formularzy. Istotne w odniesieniu do zjawiska przemocy domowej pozostaje również podkreślenie jej związku z faktem nadużywania alkoholu przez osoby stosujące przemoc. Z przedstawionych danych wynika, że w roku 2021 oraz 2020 r. liczba osób, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskiej Karty” wyniosła odpowiednio – w roku 2021 - 66 osób, a w roku 2022 - 48 osób. Zaprezentowane dane pokazują również, że zdecydowana liczba osób przejawiających zachowania przemocowe w rodzinie to mężczyźni. W roku 2022 liczba ta wyniosła 69. Doświadczające negatywnych skutków przemocy domowej to głównie kobiety – w 2021 roku było ich 83 a w roku 2022 liczba ta wynosiła 67.

Z danych liczbowych wykazanych przez Komisariaty Policji znajdujące się na terenie powiatu legionowskiego wynika ponadto, że w zakresie wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” teren Gminy Jabłonna, a co za tym idzie Komisariat Policji w tej gminie w okresie ostatnich trzech lat odnotował najwięcej przypadków wypełnionych formularzy w ramach ww. procedury tj. w roku 2021 – zostało wypełnionych 30 formularzy, w roku 2022 – 17 i w 2023 r. - 29.

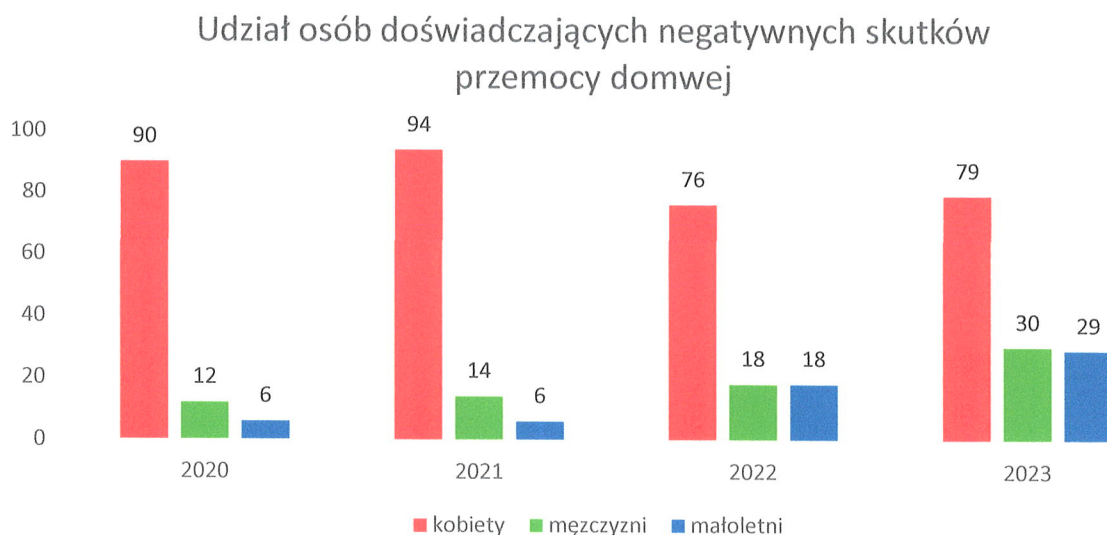
5. Diagnoza zjawiska przemocy w ujęciu Ośrodków Pomocy Społecznej znajdujących się na terenie powiatu legionowskiego w ramach funkcjonujących w strukturach tych instytucji Zespołów Interdyscyplinarnych.

Dane w oparciu o analizę Gminnych Programów Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej z terenu powiatu legionowskiego.

Z informacji uzyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Legionowie- ujętych w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Legionowo w latach: 2024- 2028* wynika, że zjawisko przemocy domowej na terenie Miasta Legionowo w tych latach wykazuje tendencję utrzymującą się na zbliżonym poziomie. Jak wynika z ujętych w przedmiotowym programie danych liczbowych, osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w latach : 2020 – 2023 było łącznie 419. W przeważającej większości byli to mężczyźni w liczbie 342, natomiast

kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy w wyszczególnionym okresie było 77. W poddanym analizie okresie tj. w latach: 2020- 2023 przez pracowników socjalnych miejscowego Ośrodka Pomocy Społecznej zostało wypełnionych łącznie 16 formularzy „Niebieskiej Karty”. W tym samym okresie dodatkowo 8 formularzy zostało wypełnionych przez placówki ochrony zdrowia , 15 formularzy przez placówki oświaty oraz 1 formularz przez Żandarmerię Wojskową – jako nowy uprawniony organ do wszczynania procedury „ Niebieskiej Karty” , po nowelizacji ustawy. Ponadto w latach 2020- 2023 odnotowano 59 zgłoszeń o podejrzeniu stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka. Według danych wykazanych w opracowanym programie najwięcej tj. 379 formularzy „Niebieska Karta- A” zostało wypełnionych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Legionowie. Z danych szczegółowych dotyczących działalności Zespołu Interdyscyplinarnego dla Miasta Legionowa wynika ponadto, że liczba posiedzeń tego zespołu w 2020r. wyniosła - 3. W 2021 roku przedmiotowych spotkań odbyło się 4. W 2022r. - podobnie, a w roku 2023 odbyło się 7 spotkań w ramach posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W przedstawionych informacjach na temat charakterystyki osób doświadczających negatywnych skutków przemocy domowej w przedmiotowym programie wykazano ponadto, że:

- w roku 2020 w grupie doświadczających przemocy było: 90 kobiet, 12 mężczyzn i 6 małoletnich
- w roku 2021 w grupie doświadczających przemocy było: 94 kobiety, 14 mężczyzn i 6 małoletnich
- w roku 2022 w grupie doświadczających przemocy było: 76 kobiet, 30 mężczyzn i 18 małoletnich
- w roku 2023 w grupie doświadczających przemocy było: 79 kobiet, 30 mężczyzn i 29 małoletnich.

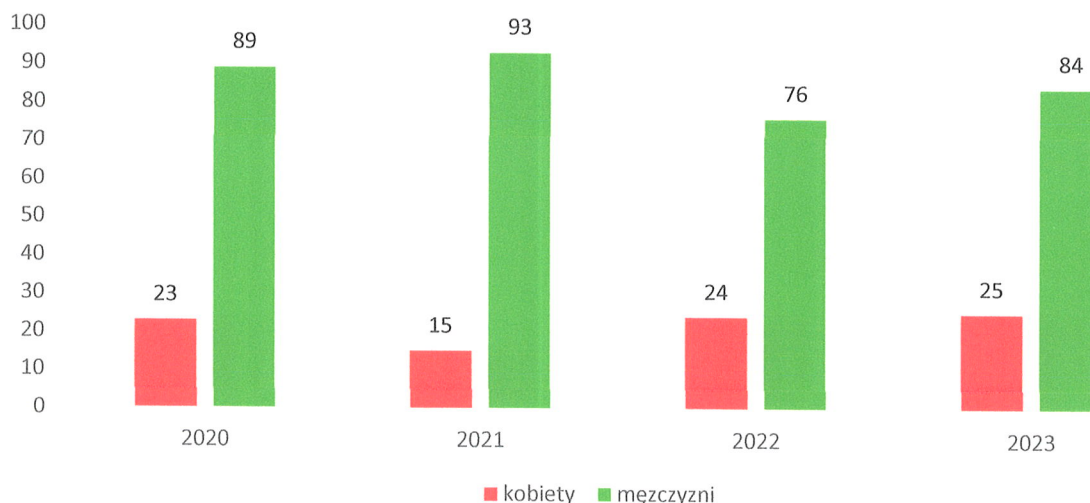

Zaprezentowane powyżej dane liczbowe wskazują jednoznacznie, że w objętym analizą okresie tj. w latach : 2020- 2023 wśród osób doświadczających przemocy domowej wzrosła znacząco liczba mężczyzn oraz małoletnich. To pozwala na stwierdzenie faktu, że przemoc, jako negatywne zjawisko występujące w rodzinie dotyczy wszystkich jej członków i stanowi zagrożenie dla spójnego funkcjonowania całej rodziny, jako systemu.

W opracowanym gminnym programie wykazano również dane liczbowe zawierające charakterystykę osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc :

- w roku 2020 wśród osób co do których istniało takie podejrzenie było: 23 kobiet oraz 89 mężczyzn,
- w roku 2021 wśród osób co do których istniało takie podejrzenie było: 15 kobiet oraz 93 mężczyzn,
- w roku 2022 wśród tej grupy osób były już 24 kobiety oraz 76 mężczyzn,
- w roku 2023 liczba kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy wyniosło 25 a liczba mężczyzn 84.

Dane liczbowe dotyczące osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej

Jak pokazują zaprezentowane dane liczbowe w wyszczególnionym okresie znacząco wzrosła liczba kobiet podejrzanych o stosowanie zachowań przemocowych, chociaż nadal dominującymi osobami w roli sprawców przemocy domowej są mężczyźni.

Kolejne – ważne dane liczbowe ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających przemocy Domowej w dla Miasta Legionowo odnoszą się do liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” w latach : **2020 – 2023** z uwzględnieniem podziału na uprawnione w wszczynania wspomnianej procedury podmioty. Z zaprezentowanych danych liczbowych wynika że;

- w roku 2020 łącznie wypełniono 103 formularze z czego; 2 karty wykazał miejscowy OPS, 93 karty zostały wypełnione przez Policję, 7 formularzy wypełnili pracownicy placówek oświatowych. W tym roku nie wykazano wszczęcia procedury z inicjatywy placówek ochrony zdrowia.
- w roku 2021 łącznie założono 108 kart z czego: 2 formularze zostały wypełnione z inicjatywy pracowników socjalnych OPS, następnie 3 formularze zostały zgłoszone przez pracowników placówek oświatowych oraz 3 z inicjatywy pracowników ochrony zdrowia.
- w roku 2022 łącznie założono 100 kart z czego: 1 formularz został wypełniony z inicjatywy OPS, 100 formularzy zostało wypełnionych przez policję, 4 karty zostały zgłoszone przez placówki oświatowe oraz 2 z inicjatywy służby zdrowia.

- w 2023 roku liczba wypełnionych dokumentów – według informacji wykazanych w ww. programie wyniosła łącznie 109 kart z czego: 11 formularzy zostało wypełnionych przez miejscowy OPS, 93 procedury zostały wszczęte z inicjatywy Policji, 1 formularz został wypełniony przez placówkę oświatową, 3 formularze zostały zgłoszone przez placówkę zdrowia i 1 przez Żandarmerię Wojskową. Powyższe dane wskazują, że liczba wszczętych procedur utrzymuje się zbliżonym poziomie, jednak z uwagi na fakt pozyskania uprawnień przez nowe podmioty liczba wszczętych procedur może w przyszłości sukcesywnie się zwiększać.

Ostatnie dane warte zaprezentowania w kontekście diagnozy zjawiska przemocy domowej na terenie Miasta Legionowa odnoszą się do liczby spotkań grup diagnostyczno – pomocowych, które we wskazanym wyżej okresie realizowały spotkania robocze w ramach wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”

- w 2020 roku odbyło się 315 spotkań grup,
- w 2021 roku odbyło się 170 spotkań grup,
- w 2022 roku odbyło się 220 spotkań grup,
- w 2023 odbyło się 315 spotkań grup.

Z analizy przedstawionych danych wynika, że liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych - zwłaszcza po nowelizacji ustawy sukcesywnie wzrasta.

Z informacji statystycznych pozyskanych w drodze analizy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Osób Doznających Przemocy Domowej w latach: 2024 – 2030 sporządzonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej dla Gminy Jabłonna wykazano , że w 2021 roku na terenie tej gminy wszczęto łącznie 30 procedur w ramach „Niebieskiej Karty ”, liczba posiedzeń grup roboczych/ grup diagnostyczno- pomocowych w ww. roku wyniosła 174 a liczbę zakończonych procedur określono na 27. W roku 2022 – według podanych danych liczba wszczętych procedur „ Niebieskiej Karty” wyniosła w 29, liczba posiedzeń grup roboczych/ diagnostyczno- pomocowych w ramach wszczętych procedur wyniosła 110 spotkań, natomiast w liczbie zakończonych procedur „Niebieskiej Karty” wykazano 29. W roku 2023 – według ujętych danych liczba wszczętych procedur „ Niebieskiej Karty” wyniosła 52, liczba posiedzeń grup roboczych/ grup diagnostyczno- pomocowych

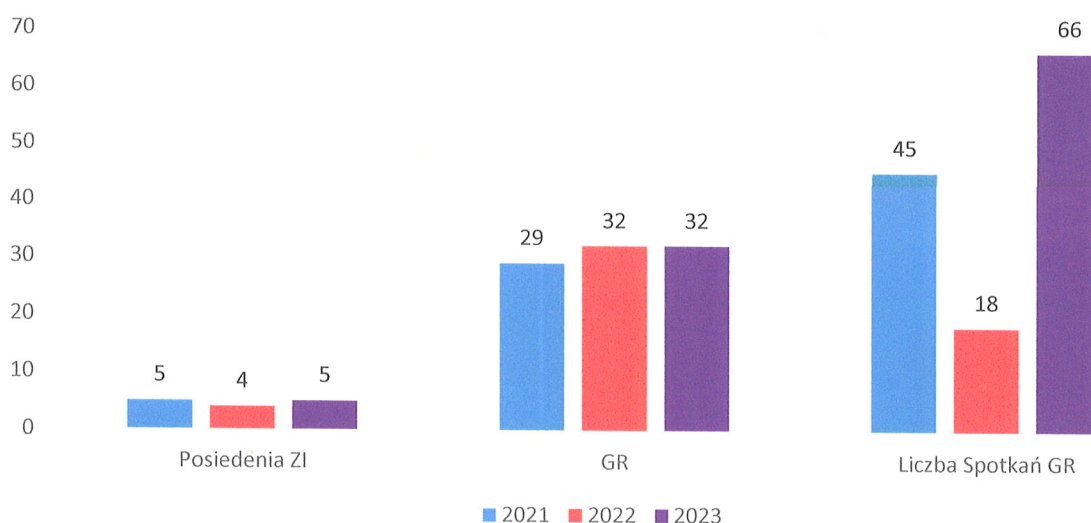
wyniosła 273 a liczba zakończonych procedur - 31. Z zaprezentowanych danych wynika, że sukcesywnie wzrasta liczba uruchamianych procedur NK na terenie tej gminy. W ocenie twórców przedmiotowego programu zauważany wzrost liczby wszczynanych procedur „Niebieskich Kart” niekoniecznie świadczy o nasileniu zjawiska przemocy domowej na tym terenie, ale może sugerować wzrost świadomości społecznej mieszkańców Gminy Jabłonna. Osoby zamieszkujące teren tej gminy częściej reagują na występujące w ich środowisku rodzinnym i sąsiedzkim symptomy świadczące o występowaniu przemocy i próbują szukać pomocy w instytucjach powołanych do przeciwdziałania temu zjawisku.

Z informacji uzyskanych w drodze analizy Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata: 2024- 2030 dla Gminy Nieporęt sporządzonego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieporęcie wynika, że w okresie objętym diagnozą tj. lata: 2022- 2023 łączna liczba procedur „Niebieskiej Karty” w roku 2021 wyniosła 27, z czego: 1 formularz został sporządzony z inicjatywy miejscowego ośrodka pomocy społecznej, 24 procedury zostały zainicjowane przez miejscowy Komisariat Policji, 1 formularz przez pracownika oświaty i 1 przez pracownika ochrony zdrowia, W roku 2022 liczba uruchomionych procedur wyniosła 31 z czego 4 formularze zostały wypełnione przez pracownika socjalnego miejscowego ośrodka pomocy społecznej, 22 procedury zostały uruchomione przez miejscową policję, 3 procedury z inicjatywy pracownika placówki oświatowej z miejscowego terenu oraz 2 formularze wypełnione przez pracownika ochrony zdrowia. W roku 2023 – jak wykazano łącznie wszczęto 34 procedury „Niebieskiej Karty”, z czego 9 formularzy z inicjatywy miejscowego ośrodka pomocy społecznej, 20 procedur uruchomiono za pośrednictwem policji, 3 formularze zostały zgłoszone zostały przez placówki oświatowe oraz 2 procedury zostały uruchomione z inicjatywy pracownika placówki ochrony zdrowia. Z ujętych w przedmiotowym programie informacji statystycznych przekazanych przez miejscowy Komisariat Policji wynika ponadto, że na terenie Gminy Nieporęt w roku 2022 zostało łącznie przeprowadzonych 138 interwencji policyjnych w związku z przemocą. W roku 2023 było ich 178. Liczba przyjętych zgłoszeń z art. 207 kk w 2022 roku wyniosła 15 a w roku 2023 -13. Dodatkowo Komisariat Policji w Nieporęcie w okresie od stycznia 2021r roku do grudnia 2023 roku skierował łącznie 52 wnioski o wgląd w sytuację małoletnich w związku z zauważonymi nieprawidłowościami w ich środowisku rodzinnym. W uzupełnieniu informacji dotyczących działań Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w ramach struktur wewnętrznych Ośrodka Pomocy

Społecznej w Nieporęcie w przedmiotowym programie wykazano ponadto liczbę spotkań tego Zespołu oraz powołanych grup roboczych/ grup diagnostyczno- pomocowych:

- w roku 2021 odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano 29 grup roboczych oraz odbyło się łącznie 45 spotkań uczestników tych grup,
- w roku 2022 odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, powołano łącznie 32 grupy robocze oraz odbyło się łącznie 18 spotkań przedstawicieli tych grup,
- w roku 2023 liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wyniosła 5, powołano 32 grupy robocze oraz odbyło się łącznie 66 spotkań w ramach tych grup.

Dane z Zespołu Interdyscyplinarnego -Nieporęt

Z uwagi na brak danych statystycznych dotyczących realizacji procedur „Niebieskich Kart” w Gminnych Programach Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Wieliszew i Serock informacje o występujących zjawiskach przemocy opierają się wyłącznie o dane z Komisariatów Policji w/w gmin.

Reasumując zebrane informacje należy stwierdzić, że problem przemocy domowej występuje z różnym nasileniem na terenie Powiatu Legionowskiego. Największa skala tego zjawiska ma miejsce w samym Mieście Legionowie, gdzie, jak wynika z przedstawionych danych za lata: 2020 – 2023 odnotowano najwięcej uruchomionych procedur „Niebieskich Kart”. Powyższe może znajdować swoje uzasadnienie w fakcie, że Miasto Legionowo w ostatnich latach jest dynamicznie rozwijającą się aglomeracją miejską, która dodatkowo

pozostaje usytuowana w bliskim sąsiedztwie Warszawy. Fakt ten bezsprzecznie przyczynia się do dużej migracji osób, które w poszukiwaniu zajęcia zarobkowego oraz tzw. „lepszego perspektyw na życie” osiedlają się na tych terenach. Przy dalszym utrzymaniu się takiej tendencji można spodziewać się też wzrostu różnego rodzaju problemów związanych z funkcjonowaniem rodzin w nowych – często zmieniających się i niepewnych warunkach bytowo- zarobkowych. Wśród takich niepożądanych zjawisk - problem przemocy domowej jest szczególnie istotny z uwagi na wysoce negatywne konsekwencje i dalekosiężne skutki funkcjonowania osób w rodzinach dotkniętych przemocą domową. Mając na względzie zapewnienie ochrony i poczucia bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy a także odpowiednie oddziaływanie na tych , którzy dopuszczają się takich zachowań konieczne jest stworzenie właściwego systemu reagowania poprzez interdyscyplinarne zaangażowanie przedstawicieli instytucji pomocowych w celu przeciwdziałania temu zjawisku na terenie tut. Powiatu.

6. Zasoby instytucjonalne umożliwiające realizację powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie legionowskim

W powiecie legionowskim funkcjonuje szeroka sieć instytucji wspierających osoby dotknięte przemocą domową. Każda z tych instytucji pełni określoną rolę, zapewniając doraźną pomoc, wsparcie psychologiczne, terapeutyczne oraz schronienie osobom poszkodowanym. Współpraca tych instytucji jest kluczowa dla realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej.

Prokuratura Rejonowa w Legionowie

Prokuratura Rejonowa zajmuje się przyjmowaniem zgłoszeń o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, w tym dotyczących przemocy domowej. Prowadzi i nadzoruje postępowania przygotowawcze, których celem jest ustalenie, czy doszło do przestępstwa. Prokuratura zleca także gromadzenie i zabezpieczanie dowodów oraz może podjąć decyzję o zatrzymaniu osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa.

Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu legionowskiego

Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS) działające na terenie powiatu legionowskiego oferują pomoc doraźną, przeprowadzają wywiady środowiskowe i diagnozują potrzeby rodzin dotkniętych przemocą. OPS realizują także procedurę „Niebieskie Karty”, pomagając ofiarom w uzyskaniu odpowiedniego wsparcia.

Ochrona zdrowia

Placówki ochrony zdrowia, oprócz udzielania pomocy medycznej, mogą wystawiać zaświadczenia o doznanych obrażeniach, co jest ważne w kontekście postępowań sądowych. W przypadkach przemocy fizycznej czy seksualnej, lekarze mogą skierować osoby poszkodowane na obdukcję.

Oświata

Szkoły i inne placówki oświatowe, w przypadku podejrzeń o przemoc w rodzinie, uruchamiają procedurę „Niebieskie Karty”. Nauczyciele i pedagodzy mogą również wskazywać rodzinom instytucje, w których można uzyskać dalszą pomoc, a także uczestniczyć w działaniach profilaktycznych.

Zespoły interdyscyplinarne

W powiecie legionowskim działają zespoły interdyscyplinarne, które składają się z przedstawicieli różnych instytucji, takich jak pomoc społeczna, policja, oświata, ochrona zdrowia oraz organizacje pozarządowe. Zespoły te koordynują działania mające na celu ochronę osób doświadczających przemocy domowej, zapewnienie wsparcia medycznego, psychologicznego, prawnego oraz organizację schronienia. Zajmują się także monitorowaniem sytuacji rodzinnej oraz udzielaniem informacji o możliwych formach wsparcia.

Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu legionowskiego (GKRPA)

Często przemoc domowa jest powiązana z nadużywaniem alkoholu. W takich przypadkach GKRPA działające w gminach powiatu legionowskiego prowadzą działania profilaktyczne oraz kierują osoby stosujące przemoc na programy korekcyjno-edukacyjne.

Organizacje pozarządowe

W powiecie legionowskim działają również organizacje pozarządowe, które oferują wsparcie specjalistyczne: psychologiczne, terapeutyczne, prawne oraz prowadzenie terapii, w tym uzależnień tj.:

- Fundacja Pasja Życia im. s. Józefy Menendez w Legionowie,
- Poradnia Małżeńsko – Rodzinna przy Parafii św. Jana Kantego w Legionowie,
- Fundacja Psyche/Psychoklinika – Poradnie Zdrowia Psychicznego w Chotomowie,
- Punkt Konsultacyjny Caritas Diecezji Warszawsko – Praskiej w Legionowie,
- Poradnia Psychologiczna i Psychoterapeutyczna KAAR – MED w Legionowie,
- Poradnia Centrum CBT Legionowo.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) realizuje programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz oferuje wsparcie psychologiczne i terapeutyczne. Centrum udostępnia również informacje o miejscach, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc. PCPR zapewnia również pomoc osobom doznającym przemocy oferując poradnictwo psychologiczne.

Dom Samotnej Matki i Dziecka w Legionowie

Dom Samotnej Matki i Dziecka oferuje schronienie i pomoc dla samotnych matek z dziećmi oraz kobiet w ciąży, które doświadczają przemocy domowej. Ośrodek zapewnia wsparcie prawne, psychologiczne i socjalne, a także opiekę medyczną, umożliwiając matkom przygotowanie się do samodzielnego życia.

Sąd Rejonowy w Legionowie

Sąd Rejonowy prowadzi postępowania karne związane z przemocą domową oraz może również nałożyć na sprawców obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych czy zakazy zbliżania się do ofiar.

Komenda Powiatowa Policji w Legionowie

Policja ma uprawnienia do stosowania nakazów opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy domowej oraz zakazu zbliżania się do osoby pokrzywdzonej. Informuje także o możliwościach uzyskania wsparcia, zarówno dla osób doświadczających przemocy, jak i osób stosujących przemoc.

Dzięki współpracy tych instytucji, powiat legionowski ma możliwość skutecznej realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej, zapewniając wszechstronne wsparcie zarówno osobom doświadczającym przemocy, jak i osobom stosującym przemoc.

7. Główny cel programu

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu legionowskiego

Realizacja tego celu głównego opiera się na dwóch kluczowych aspektach:

- **Przeciwdziałanie przemocy** – Program koncentruje się na walce z zjawiskiem przemocy oraz jego konsekwencjami w środowisku domowym, mając na celu ograniczenie jej występowania oraz wspieranie osób pokrzywdzonych.

- **Wzmacnianie społeczności lokalnej** – Działania będą prowadzone w różnych obszarach, które obejmują profilaktykę, edukację, wsparcie oraz interwencję, aby budować bardziej świadome, bezpieczne i wspierające otoczenie dla osób zagrożonych przemocą domową.

W kontekście tych celów głównych, program będzie obejmował obszary działań, takich jak:

- **Profilaktyka** – Promowanie wychowania bez przemocy oraz rozwijanie umiejętności interpersonalnych i wychowawczych.
- **Edukacja** – Przekazywanie wiedzy na temat zjawiska przemocy, jego skutków oraz możliwości uzyskania pomocy.
- **Wspieranie** – Przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i bezradności u osób doświadczających przemocy poprzez oferowanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawnej.
- **Interwencja** – Przerwanie przemocy, ochrona osób doświadczających przemocy domowej oraz podejmowanie działań edukacyjno-korekcyjnych wobec sprawców przemocy.

Dzięki zintegrowanemu podejściu, program ma na celu stworzenie efektywnego systemu wsparcia dla osób dotkniętych przemocą domową oraz wzmacnianie kompetencji osób zajmujących się tym problemem w lokalnej społeczności.

8. Cele szczegółowe programu

Cele szczegółowe programu przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie legionowskim:

- **Wzmocnienie działań profilaktycznych** w zakresie zapobiegania przemocy domowej, mających na celu edukację społeczną oraz podnoszenie świadomości o problemie przemocy.
- **Zwiększenie dostępności i skuteczności wsparcia oraz ochrony** dla osób doznających przemocy domowej, co ma na celu lepsze zabezpieczenie ich praw i zapewnienie odpowiedniej pomocy.
- **Podniesienie skuteczności interwencji wobec sprawców przemocy**, w tym poprzez działania korekcyjno-edukacyjne skierowane na zmianę ich zachowań.

- **Zwiększenie kompetencji pracowników instytucji i organizacji** zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, co ma prowadzić do podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług pomocowych.

Realizacja tych celów przyczyni się do zmniejszenia skali przemocy domowej w powiecie, poprawy ochrony ofiar oraz skuteczniejszego wpływania na sprawców, co z kolei pozwoli na tworzenie skuteczniejszych działań systemowych w tym obszarze.

9. Założenia programowe na lata 2025 -2030.

Cel	Opis działań	Realizatorzy	Wskaźniki	Harmonogram realizacji
1. Wzmocnienie działań profilaktycznych w zakresie zapobiegania przemocy domowej, mających na celu edukację społeczną oraz podnoszenie świadomości o problemie przemocy.	Edukacja środowiska lokalnego w zakresie przemocy poprzez: dystrybucję ulotek, plakatów, broszur informacyjnych w miejscach publicznych (szkoły, ośrodki zdrowia, urzędy gminy, biblioteki, itp.)	PCPR, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Przedszkola, Organizacje pozarządowe, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Placówki oświatowe, urzędy Gmin	- Liczba zorganizowanych akcji edukacyjnych - Liczba punktów dystrybucji materiałów	Raz w roku
	Organizacja dni otwartych w instytucjach pomagających osobom dotkniętym przemocą domową.	PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Dom Samotnej Matki w Legionowie	- Liczba zorganizowanych dni otwartych - Liczba uczestników dni otwartych	Raz w roku
	Uwzględnianie w programach wychowawczych szkół problematyki przemocy domowej.	Szkoły, Placówki oświatowe, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,	- Liczba szkół, w których podjęto program - Liczba uczniów objętych programem edukacyjnym - Liczba przeprowadzonych lekcji lub warsztatów	Raz w roku
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności wsparcia oraz ochrony dla osób doświadczających przemocy domowej, co ma na celu lepsze zabezpieczenie ich praw i zapewnienie odpowiedniej pomocy.	Realizowanie pomocy w formie grup edukacyjno - wspierających dla osób dotkniętych przemocą domową	PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	- Liczba miejsc w których zorganizowane są grupy wsparcia - Liczba uczestników grup wsparcia - Liczba przeprowadzonych spotkań lub warsztatów	Praca ciągła w placówkach realizatorów. 2025–2030
	Zapewnienie schronienia w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom krzywdzonym w wyniku przemocy domowej	PCPR, Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze	- Liczba wykonanych orzeczeń sądowych o umieszczeniu małoletnich w pieczy zastępczej	Praca ciągła 2025–2030
	Zwiększenie współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy.	PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Przedszkola, Organizacje pozarządowe	- Liczba zorganizowanych szkoleń/spotkań w ramach współpracy - Liczba uczestników szkoleń/spotkań	Raz w roku

3. Podniesienie skuteczności interwencji wobec sprawców przemocy, w tym poprzez działania korekcyjno-edukacyjne skierowane na zmianę ich zachowań.	Organizowanie obowiązkowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy, z możliwością monitorowania postępów.	PCPR	- Liczba osób zgłoszonych oraz biorących udział w programach korekcyjno-edukacyjnych	Dwie edycje programu w każdym roku
	Wprowadzenie obowiązkowych spotkań z psychologiem i terapeutą dla sprawców przemocy, których celem będzie indywidualna praca nad zmianą postaw.			
4. Zwiększenie kompetencji pracowników instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, co ma prowadzić do podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług pomocowych.	Regulame szkolenia i warsztaty dla pracowników socjalnych, Policji, pracowników służby zdrowia, nauczycieli i kuratorów sądowych z zakresu identyfikacji ofiar przemocy oraz skutecznych metod interwencji.	Ośrodki Pomocy Społecznej Zespoły interdyscyplinarne	- Liczba zorganizowanych szkoleń - Liczba przeszkolonych osób	Raz w roku
	Prowadzenie superwizji i wsparcia psychologicznego dla pracowników instytucji pomagających w przeciwdziałaniu przemocy domowej, aby zapobiegać wypaleniu zawodowemu.	Ośrodki Pomocy Społecznej PCPR	- Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych, - Liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych.	Praca ciągła 2025–2030
	Opracowanie i wdrożenie procedur postępowania w przypadkach przemocy domowej, które będą standardem dla wszystkich zaangażowanych instytucji i organizacji.	Ośrodki Pomocy Społecznej Zespoły interdyscyplinarne	- Liczba zrealizowanych spotkań organizacyjnych - Liczba osób uczestniczących w spotkaniach	Raz w roku

10. Adresaci programu

- osoby doznające przemocy, współmałżonkowie, partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze,
- świadkowie przemocy domowej,
- środowiska zagrożone przemocą,
- sprawcy przemocy domowej,
- instytucje, organizacje i osoby działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

11. Źródła finansowania

Zadania wyznaczone przez niniejszy program w głównej mierze zostaną sfinansowane ze środków własnych powiatu, które zostaną zaplanowane w budżecie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie. Ponadto przewiduje się współudział w finansowaniu zadań ze środków własnych gmin, środków pozyskanych z budżetu państwa oraz środków własnych instytucji współuczestniczących w danym działaniu oraz z funduszy pozyskanych z programów ministerialnych.

12. Monitoring i ewaluacja

Monitoring ma na celu sprawdzenie skuteczności podejmowanych działań prowadzonych w ramach realizowanego Programu. Oceny realizacji poszczególnych działań programu dokona Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie w oparciu o sprawozdawczość własną oraz o sprawozdawczość pozyskaną corocznie z instytucji, służb i organizacji współpracujących w ramach Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030. Informacje te przedkładane będą Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie.